

HENRIK GADE JENSEN. OFFENTLIGGJORT 24-07-2010

Jyllands-Posten

Anmeldelse:

Tidiane N'Diaye: Der Veschleierte Völkermord - Die Geschichte des muslimischen Sklavenhandels in Afrika

Find mere om:

[Samfund](#)
[Moral & etik](#)
[Historie](#)
[Historiebog](#)

Tidiane N'Diaye betegner slavehandlen fra Afrika mod øst som et programmeret folkemord. • Hans bog går i rette med tidligere historiefremstillinger, der fokuserer på slavehandelen til Amerika.

Tidiane N'Diaye: Der Veschleierte Völkermord -.. | bog.guide.dk

Historie

Tidiane N'Diaye:

Der Veschleierte Völkermord - Die Geschichte des muslimischen Sklavenhandels in Afrika (oversat fra fransk)

254 sider

Rowohlt Verlag, 23,31 euro

Den atlantiske slavehandel fra Afrika er velkendt gennem bøger og film, men slavehandlen østpå til den arabiske verden er mere ukendt.

Det forsøger den fransk-senegalesiske antropolog og muslim Tidiane N'Diaye at råde bod på med sin bog "Det tilsørede folkemord". Mens den europæiske slavehandel begrænsede sig til et par hundrede år i 1700- og 1800-tallet, har den arabiske slavehandel fundet sted siden 700-tallet og helt ind i det 20. århundrede. Det begyndte i 652, da Emir ben Said forlangte 360 slaver årligt af kongen af Nubien. I de følgende århundreder trængte arabiske slavehandlere i takt med islamiseringen ind i Afrika, dels gennem Sahara og dels langs østkysten.

Allerede David Livingstone og H.M. Stanley bevidnede i 1800-tallet karavaner af slaver fra indlandet ud til Afrikas østkyst, men omfanget har været svært at fastslå.

Dødbringende transport

17 mio. mennesker har ifølge N'Diaye mistet livet som følge af slaveriet, men ofrenes antal er sikkert langt større. Slavetransporterne fra Nordafrika og Østafrika, fra Timbuktu og Zanzibar, havde mange ofre på lange dødsrejser ud af Afrika, tre ofre for hver slave, der nåede frem, vurderer N'Diaye. Dernæst fulgte for videresalg for mændenes og drengenes vedkommende kastration, som igen medførte stor dødelighed som følge af infektioner (kun en fjerdedel overlevede ifølge N'Diaye).

De mandlige slaver blev bl.a. brugt som soldater, og det var almindeligt med betragtelige hære med slavebaggrund. Det osmanniske riges armeer havde i 1700-tallet et stort antal sorte krigere. De kvindelige slaver blev brugt dels som tjenestefolk, dels som elskerinder. I 1856 berettede en antislavery reporter, at i Konstantinopel havde enhver hæderlig mand flere afrikanske elskerinder. Samtidig var der få blandede børn, fordi de fleste blev ombragt.

På grund af den hårdhændede fremfærd mod slaverne, som blev forhindret i at få børn, kalder N'Diaye det et programmeret folkemord. Der er i dag ingen efterkommere fra slaver i den arabiske verden, ingen diaspora.

Bogen går også i rette med tidligere og kendte fremstillinger af Afrikas historie, der kun fokuserer på den transatlantiske slavehandel, ligesom det f.eks. også er tilfældet med Den Store Danske Encyklopædi.

Afrikansk tavshed

Bogen er ingen videnskabelig afhandling, og mange af dens vurderinger bygger på enkeltstående kilder, som det er svært at generalisere ud fra. Mens den atlantiske slavehandel hurtigt mødte moralsk forargelse og offentlig debat, er den østafrikanske slavehandel aldrig kommet ud af skyggen og fortrængningen. Og dens historie er ikke rigtigt udforsket endnu og bliver det måske aldrig.

De afrikanske folk og regeringers egen tavshed omkring slaveriets grusomhed kalder N'Diaye for et "Stockholm-syndrom", især når mange af landene i dag er gået sammen med de arabiske lande om kun at fordømme Vestens forbrydelser, som godt nok har de samme moralske dimensioner, men trods alt har været kendte og fordømte i over 100 år.

Lektørdtalelse (15/25) 5 172 242 6 (V)

N'diaye, Tidiane: : Det tilslørede folkemord : den arabiske slavehandel i Afrika / forfatter: Tidiane N'diaye ; oversætter: Kirsten Valeur ; redaktører: Dorte Pugliese, Jens Ellekær. - Ellekær. - 271 sider. - DK 98.3

Kort om bogen

Beretningen om tusind års muslimsk-arabisk slavehandel og udryddelse af millioner af afrikanere. For studerende og historieinteresserede.

Beskrivelse

Forfatter er den fransk-senegalesiske antropolog, økonom og muslim Tidiane N'Diaye. Han står bag en række publikationer om det afrikanske sorte folks historie. Han er ikke tidligere oversat til dansk. Bogen handler om den afrikanske slavehandel, men ikke som man møder den i historiebøgerne. Det arabisk-muslimske folk har i århundreder drevet en langt mere omfattende slavehandel, der fandt sted fra det 7. århundrede og mere eller mindre til i dag. Her mistede 17 millioner mennesker livet, og utallige blev kastreret af invaderende muslimer fra den arabiske halvø, der indtog store dele af Afrika. N'Diaye skriver, at handel med neger-slaver og krige forårsaget af muslimske arabere gennem århundrederne var langt mere ødelæggende end den transatlantiske handel nogensinde var for det sorte Afrika.

Vurdering

N'Diaye giver en gennemgang af århundreders forfærdeligheder på et fagligt højt men forståeligt niveau, hvor der ikke spares på detaljerne. De næsten 1000 års slaveri er tidligere nærmest ubeskrevne, og N'Diaye befinder sig delvist i en art Stockholm-syndrom, i kraft af sin religion.

Andre bøger om samme emne/genre

På dansk er det sparsomt med lignende indhold. Kolonialismens sorte bog har et enkelt kapitel, der berører emnet.

Til bibliotekaren

Bogen om denne knap så kendte del af verdenshistorien er bestemt læseværdig, men der forventes ikke stor efterspørgsel. Kan købes til biblioteker med større historiesamlinger.

Peter Martin Jørgensen

[< BogFeature](#)

BogFeature

Det tilslørede folkemord - Den arabiske slavehandel i Afrika

Af Winnie Maria Bak

Alle har hørt om den vestlige slavehandel og den vestlige kolonisering af det afrikanske kontinent. Men langt fra alle har hørt om den slavehandel, som de arabiske muslimer stod bag fra det 7. århundrede til det 20. århundrede. Og hvorfor? Det er også det spørgsmål, forfatteren stiller.

Forfatteren tager os igennem en rejse på det afrikanske kontinent fra før de arabiske muslimer kom, under deres færd og efter. Der fortælles om, hvordan der oprindeligt foregik en vis "handel" med livegne intern på kontinentet – som vi også har set i Europa – og hvordan dette udviklede sig til decideret slaveri og rovdrift på mennesker, med arabernes, og senere europæernes ankomst til kontinentet. Araberne viser sig således at være europæernes forgangsmænd i forhold til udvikling af raceteorier, der bl.a. byggede på, at klimaet har direkte indflydelse på civilisationens tilstand og på folkekarakteren.

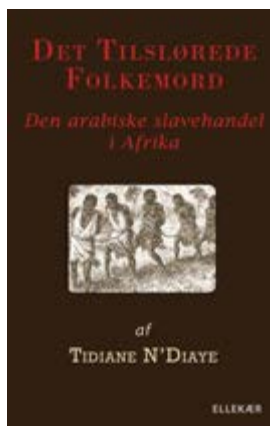
De første arabere, der bosatte sig langs Afrikas østlige kyster, var ifølge forfatteren i bund og grund nybyggere og blev bindeled mellem Asien og Afrika, idet de eksporterede guld og elfenben og importerede stoffer, silke, kobbertøj og krydderier. Men arabernes ankomst endte med at blive Afrikas ulykke.

Skal man tro på forfatterens henvisninger, eksisterede der mange forsøg på et teoretisk forsvar af menneskejagten og det lighedstegn, der hurtigt blev sat mellem den sorte mand og slaveri, men fælles for teoriernes ophavsmænd var, at de aldrig havde været i Afrika. Man skal dog ikke tage fejl af, at disse stereotype beskrivelser af sorte lignede de europæiske, forstået således, at de var en udmærket inspirationskilde til dem, der gerne ville retfærdiggøre slavehandel.

Bl.a. gik beskrivelserne af de sorte slaver på: dovenskab, letsindighed og manglende evne til at styre sin seksualitet. Præcis de samme termer der blev brugt i Danmark fra 1920'erne og helt op til 1960'erne om kvinder, man som samfund mente at have ret til at kontrollere gennem internering og sterilisering. Således har det gennem verdenshistorien været kendt at retfærdiggøre undertrykkelse gennem udvikling af passende teorier.

Og arabernes erobring af Afrika og islamiseringen af befolkningen ændrede desværre ikke den arabisk-muslimske verdens syn på sorte. For selvom Koranens tekst forbyder, at retroende gøres til slaver, skete der – ifølge forfatteren – hvad der desværre så ofte sker med hellige tekster. De bliver fortolket lige så det passer med overmagtens synspunkter.

Forfatteren beskriver som tidligere nævnt, hvordan de første arabere der kom til kontinentet blev mellemed mellem Asien og Afrika, men også hvordan lokale stammehøvdinge indgik aftaler med araberne om at drive menneskejagt på rivaliserende stammer, hvordan de senere europæiske koloniherrer vendte det blinde øje til og ikke mindst, hvordan mange slaver endte i militære enheder. Så

Del på Facebook, digg, m.m.

FAKTA

Tidiane N'Diaye:

Det tilslørede folkemord - Den arabiske slavehandel i Afrika

Oversat af Kirsten Valeur

Udg. af Forlaget Ellekær

271 sider, 235 kr.

[Forlaget Ellekær >](#)

SE OGSÅ:

Kulturstudier

mens det sorte kontinent blev drænet for uvurderlig arbejdskapital, kom mange mellemøstlige lande til at fungere alene på grund af slavearbejde.

Men hvor den europæiske slavehandel har givet anledning til både debat og granskning, mener forfatteren ikke, der har været debat om det arabiske overgreb, ligesom han mener, at arabernes menneskejagt er medvirkende årsag til Afrikas nuværende situation.

Afslutningsvis lyder det: *"Hvorfor er der en sådan tilbageholdenhed og en hyklerisk tendens til at afdramatisere det forbryderiske overgrebs rolle og konsekvenser?"* Han efterspørger en åben debat blandt det arabisk-muslimske folk og ikke mindst blandt afroamerikanske konvertitter. Især fordi, at selvom der nu officielt er taget afstand til slavehandel i den arabiske verden, så finder den ifølge forfatteren stadig sted i en eller anden udstrækning.

Undertegnede er blevet klogere af nærværende bog; heller ikke jeg var oplyst omkring den del af slaveriets historie. Problemet med bogen er bare, at det er en noget rodet fremstilling, der indeholder en del selvmodsigelser. Især når det kommer til, hvorvidt man kastrerede de mandlige slaver, hvad Islam mener om slaveri og i det hele taget hvem, der mente hvad. Det er et helt kontinents lidelseshistorie der beskrives, og referencerne veksler hele tiden fra land til land, fra person til person og fra årstal til århundrede og tilbage igen. Jeg tabte tråden adskillige gange, og det er ærgerligt, for så mister fremstillingen desværre også lidt af troværdigheden selvom det ikke nødvendigvis burde være sådan.

Man fornemmer tydeligt det følelsesmæssige engagement fra forfatterens side. Og det er da også påfaldende, så lidt (hvis noget overhovedet) man har hørt om den del af slaveriets historie. Forfatteren er inde på, at hele den europæiske og amerikanske deltagelse i slaveriet blev genstand for en helt naturlig granskning og selvransagelse i forbindelse med den amerikanske borgerkrig. Og man kan vel for Danmarks vedkommende nævne forholdet til de dansk-vestindiske øer.

Den manglende refleksion i den arabiske verden mener forfatteren skyldes, at slaveri finder hjemmel i Koranen. Dette vil jeg lade stå for hans egen regning, da jeg ikke er velkendt med denne. Mon ikke den lige så vel kan tilskrives, at de arabiske lande stadig i vid udstrækning fungerer på baggrund af en form for slaveri, nemlig den store gruppe mennesker fra bl.a. Pakistan og Indien der udgør arbejderklassen i selvsamme lande? Er der en direkte linje tilbage til datidens Afrika og den arabiske verden og til den situation de to verdensdele befinder sig i nu, på godt og ondt?

...

Siden er oprettet 01-07-2015